

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, September 9, 1981.

Nr. 171

AFGANISTANO KARIAI ISIVERŽĖ Į PAKISTANĄ

SADATAS PASIRYŽES KONTROLIUOTI 40,000 PIKTŲ MOSKIŲ

NENORI, KAD MULOS PRADĖTŲ ARDYTI TVARKĄ, KAIP PADARĖ IRANE

KAIRAS, Egiptas. — Prezidentas Anwar Sadatas, norėdamas išvengti tokių nesuspėjusių, kurie šiandien kankina Irano gyventojus, ryžosi uždrausti naudoti moskes netvarkai skelbti.

Prezidentas Sadatas išaiškino konspiracijos klausimą su tikėjimo ministru Zakarija Berri ir priėjo išvados, kad visos oficialios ir privačios moskės privalo turėti ištikimą moskės tvarkytą. Tikintieji naudojami tikėjimo laisve, bet jie neprivalo naudoti moskių nerimui skelbti ir perversmams ruošti. Egipto tikėjimo ministeris duos reikalingus liudijimus ištikimam moskės prižiūrėtojui. Jie bus atsakingi už tvarką kiekvienoje moskėje.

Koptų dvasiškių uždare vienuolynas

Itakingas koptų dvasiškis šenouda pradėjo likitietiams skelbti, kad jie neklaušytų vyriausybės atstovų. Jis buvo ištikimas, kad valstybė tikintiesiems nebereikalinga, kad galėtų apsiginti ir be jos. Pats prezidentas Sadatas pasiuntė atsakingus pareigūnus, prašydami įtikinti koptų dvasiški, kad nevestu priešvalstybinę propagandą, nes ji naudinga tikiai Egipto priešams. Tokiomis mintimis jau bandė pasinaudoti Libijos diktatorius, norėdamas pavergti didą Egipto dalį.

Tikybų ministras, išaiškines reikala su dvasiškiu šenouda, uždare jį į vienuolyną, uždrausdamas skelbti idėjas prieš Egipto valstybę. Jis galės išeiti iš vienuolyno, jei pakeis priešvalstybinę propagandą. Kiekvienoje moskėje turės būti atsakingas egiptietis, kuris turės teisę uždrausti skelbti idėjas prieš Egipto valstybę.

ROLLING STONES GRUPĖ RUŠIASI KONCERTAMS

NORTH BROOKFIELD, Mass. (AP). — Kontroversinė dainininkų grupė, pasivadinti Rolling Stones vardu, išrengė dainavimo studiją 145 akrų pienukyje ir ruošiasi koncertams visoje Amerikoje. Jiems akompanuoja J. Ceils ir jo 5 asmenų orkestras Long View ūkio daržinėje.

Dainininkai, kurių pavardės neskelbiamos, vengia rodytis viešumoje ir būna stropiai saugojamame ūkyje. Pirmasis koncertas įvyks rugsėjo 24 dieną Filadelfijoje.

KALENDORĖLIS

Rugsėjo 9: Hiacintas, Ramnė, Žiūris, Vylis.

Saulė teka 5:23, leidžiasi 7:13. Oras giedras, šiltesnis.

CHOMEINI PASITIKI IRANO VALDŽIA

TEHERANAS, Iranas. — Pirmadienį mulla Chomeini pareiškė, kad niekad Iranas neturės tokios stiprios valstybinės sistemos, kokią jis turi dabar. Praeitą savaitę buvo nužudytas krašto prezidentas ir premjeras, o šiandien Iranas turi kitą premjerą ir prezidento pareigas einantį pareigūną, kurie tvarko krašto reikalus, — pažymėjo mulla Chomeini.

Trumpą kalbą pasakė ir naujas premjeras mulla Mahadavi Kami. Jo kalbos tonas buvo truputį kitoks. Jis kvietė irančius kovojančius prieš dabartinę sistemą, mesti ginklus, baigti pareigūnų žudymą.

PAN AMERICAN ATPIGINO KELIONES

HONOLULU, Havajai. — Praeitais metais Pan American aviacijos bendrovė prarado 248 milijonus dolerių. Nuostolius bendrovė daugiausia nęsė keliones į užsienį, kai įtakoję konkuruoti su užsienio aviacijos bendrovėmis.

Dabar Pan American nori atgauti bent dalį vidaus rinkos keleivių. Bendrovės pirminkas nutarė žymiai sumažinti kainas. Šios nuolaidos įsigalės nuo trečiadienio iki pirmadienio, o pasibaigs lapkričio 15 dieną. Bendrovės vadovybė mano, kad ši nuolaida grąžins dalį pasitraukusių keleivių.

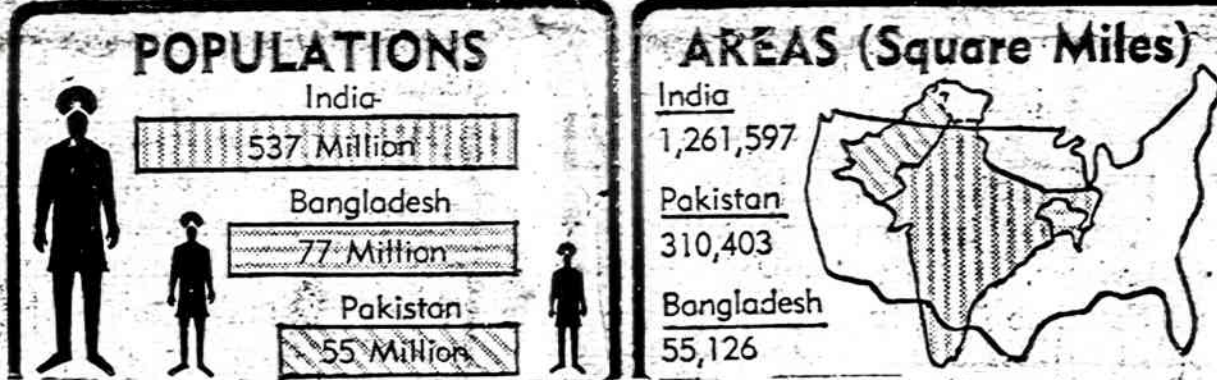
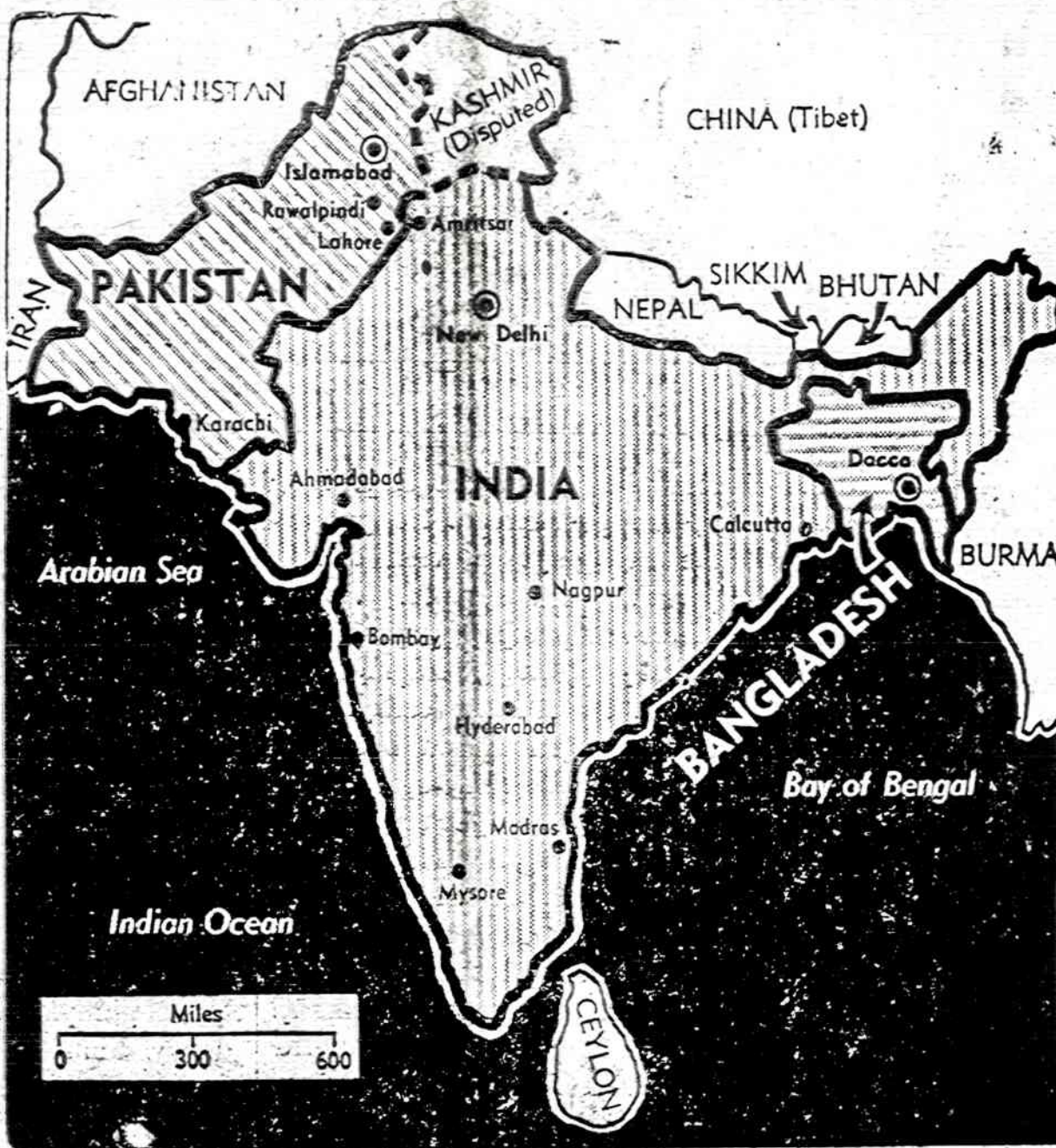
— Šv. Elenos ugniagesių nuostojus versti dūmus, mokslininkai nusileido pasižiūrėti kaip viskas užsidarė.

— Manilos įlankoje nusileido lėktuvas į "Kitty Hawk" paviršių, ten sudaužė lėktuvą ir užmušė vieną jūreivį.

— Sovietų valdžia praeitą savaitę nutarė parduoti ginklų Libijai ir Jordanui.

Prez. A. Sadatas ryžosi suvaldyti visus mulas, kurie paskutiniu metu pradėjo kurstyti tikinčiuosius sukilti prieš valstybę ir demokratiją Egipto tvarką.

Afganistano kariai pirmadienį dviem tankais įsibrovė į Pakistaną, pasiėmė ginklus ir grįžo į Afganistaną.

PLANUOJAMA PAKELTI MOKESCIUS NEBŪTINO REIKALINGUMO PREKĖM

BUS PAKELTI FEDERALINIAI MOKESČIAI DEGTINEI IR TABAKO GAMINIAMS

WASHINGTONAS (AP). — mokesčių pakėlimu degtinei bei alkoholiniams gėrimams ir cigaretems galima gauti iki 7 milijonų dolerių. Visas reikalus turėtų būti priartas Kongreso atitinkamu įstatymu.

LAUKIAMA KONFRONTACIJOS SENATE

WASHINGTON, D.C. — Neutrunkus Senato Teismų ir teisų komitetas pradės viešą apklausimą kandidatės į Aukščiausiąjį teismą. Kaip žinoma, prezidentas paskyrė Sandra D. O'Connor į Aukščiausiąjį teismą. Paskyrimas reikalauja Senato patvirtinimo. Dėl paskyrimo yra kilę nesutarimų patios konservatorių viršūnėse. Manoma, kad ji bus klaušinėjama abortų, moterų lygybės ir kitais modernistų propaguojamais klausimais.

GVATEMALA, sostinė. — Gvatemalos vyriausybė nutraukė santykius su britų vyriausybe. Gvatemala uždare savo konsulatą Belizoje, ir įsakė britams uždaryti savo įstaigas Gvatemaloje. Nesutikimo priežastis — britų nutarimas skelbti Belizą nepriklausoma.

— Britai laukys Gvatemalos pasiūlymą 1,500 kareivių ginti Belizą nepriklausomybę, jei Gvatemala į ją kėsintųsi.

CHASIDIEČIAI PIKETAVO PREMJEJĄ BGINĄ

NEW YORK, N.Y. — Apie 1,000 žydų chasidiečių prie Waldorf-Astoria viešbučio piketavo Izraelio premjerą M. Beginą, atskridusį į Ameriką pasimatyti su prezidentu Reaganu. Chasidiečiai netiki rabinais, bet jie tiki, kad kapų negali liesti. Beginas, prieš išvykdamas į Ameriką, Jeruzalėje leido kasinėti senas vietas, kuriose, kaip teigia chasidiečiai, anksčiau buvo kapinynai.

Didokas chasidiečių skaičius gyveno Lietuvoje ir Lenkijoje. Dabar jų yra Amerikoje ir Izraelyje. Jie visi tiki, kad kapinynas turi būti amžinos ramybės vieta.

SOLIDARUMO UNIJA PASITIKI VALENSA

DANCIGAS, Lenkija. — Solidarumo unija pareiškė pilniausią pasitikėjimą pirminku Lešek Valensa. Buvo pasiūlymas apkarpyti jo galią, bet kai jis pasakė trumpą kalbą, dauguma buvo paveikta ir pasisakė už jį. Solidarumo unija nutarė išrinkti centrų tarybas. Jie bandys veikti savarankiškai, net ignoruoti komunistų partiją. Jeigu Rusijoje yra tarybų valdžia, tai kodėl negali būti demokratiškai rinkta Lenkijos tarybų valdžia?

— Buvęs prezidentas Carteris pareiškė Tokijo universiteto studentams, kad pasaulio reakcija dėl Afganistano okupacijos suilaikė Sovietus nuo įsiveržimo į Lenkiją.

SOVIETŲ LĖKTUVAI DAŽNAI ĮSIVERŽIA Į PAKISTANO ERDVĘ

ĮSIBROVĖLIAI ĮSKRĖTĖ ŠABAZ KILLI KAIMĄ, ĮSIVĖŽĖ GINKLUS, JAUNUS VYRUS

SUNKIAI SERGA JEŽUITŲ VIRSININKAS

ROMA. — Religinį žinių tarnybos pranešimu, kun. Pedro Arrupe, 74 metų Ježuitų virsininkas, yra Salvador Mundi ligoninėje dalinai paraližuotas. Jis turi problemų kalbėti ir nevaldo dešinės rankos. Kun. Arrupe susirgo rugpjūčio 7 d. grįžtant iš kelionės Filipinuose.

Manoma, kad jis bus išleistas iš ligoninės šią savaitę ir apsigyvens Ježuitų vyr. būstinėje, netoli Bazilikos. Tačiau jis pareigų neišvengs. Jis dabar eina 61 metų jo pavaduotojas kun. Vincent O'Keefe, gimęs Jersey City, N.J.

SAUDI ARABIJA NEKELS NAFTOS KAINŲ

LONDONAS (AP). — Saudi Arabijos naftos ministeris Chas Ahmed Zaki Yamani pareiškė Jidos Arabų laikraščiu ir kitiems arabų leidiniams Londone, kad naftą eksportuojančių kraštų organizacijai OPEC yra pavojus išnykti dėl nuolatinių kainų kėlimo, išnaudojant progas bei situacijas.

Praeitą mėnesį Šveicarijoje įvykusioje OPEC konferencijoje dauguma narių nutarė parduoti už apie \$32 naftos statinaitę. Pa laikydama šį nutarimą, Saudi Arabija dabar gamina milijonų statinaitių per dieną mažiau: tik 9 milijonus statinaitių. Nuo 1979 metų naftos pareikalavimas sumažėjo 8 milijonais statinaitių per dieną. Dabar sunaudojama 24 milijonai statinaitių, po 42 milijonus statinaitėje.

— Indijos diplomatinis atstovas J. N. Dixit norėtų padėti Irano ir Pakistano vyriausybėms atstovams susitarti dėl Kabulo valdžios.

— Antradienį aukso uncijos kainavo \$434.

Prez. R. Reaganas vedė atkaklią kovą įstatymu mokesčiams sumažinti, bet dabar jis jau įsakė pareigūnams apskaičiuoti ir surasti būdus apmokestinti nebūtino reikalingumo prekes.

ISLAMABADAS, Pakistanas. — Rusų komunistų apginkluoti Afganistano kariai pirmadienį įsiveržė į Pakistano teritoriją, pasiekė Šabaz Killi kaimą, esantį pusketvirtos mylios atstume nuo Afganistano ir Pakistano sienos perėjimo punkto Chaman, įskrėtė visą kaimą, susirinko visus šautuvus, pasiėmė jaunus vyrus ir grįžo į Afganistaną, — skelbia Pakistano krašto apsaugos ministeris.

Praeitą savaitę Sovietų karo lėktuvai keliais atvejais bombardavo Beludžistano pasienį. Buvo apaudytas ir Šabaz Killi kaimas. Pakistano radijas skundėsi, kad Sovietų lėktuvai sužeidė kelis kaimo gyventojus. Pirmadienį šarvuočiais ir kulkosvaidžiais ginkluoti afganistaniečiai perėjo sieną, apsupo Šabaz Killi kaimą, krėtė kiekvieną namą, iškovojo ginklų ir praeitą savaitę sužeistų žmonių. Įsibrovėliai rado kelis šautuvus ir jaunus vyrus. Visus ginklus išsivežė. Kada pajuto, kad Pakistano pasienio kariai, patyrę apie Afganistano įsiveržimą, pradėjo artėti prie Šabaz Killi, tai įsibrovėliai grįžo vėl atgal į Afganistaną.

Susidarė įspūdis, kad į Pakistaną buvo įsibrovę ne rusai, valdantieji Afganistaną, bet buvę Afganistano kariai, tarnaujantieji rusų pirmesiai Kabulo vyriausybei. Įsibrovėliai klausinėjo sužeistųjų. Tai rodo, kad jiems rūpėjo nustatyti, ar rusai laikinai, apšaudydami pasienio gyventojus, apšaudė ir kitos sienos pusėje gyvenančius žmones.

Pakistanos vyriausybė iki šio meto nesilėnė su Kabule rusų sudaryta Afganistano vyriausybė. Pakistanas nenori pripažinti rusų Afganistanui primestos vyriausybės. Sovietų valdžia keliais atvejais įrodinėjo, kad dabartinė Kabulo vyriausybė yra pačių Afganistano gyventojų sudarytoji, bet Pakistanas šia pasaka nebetiki. Ja nebiki ir Irano vyriausybė.

Kad nepasikartotų bombardavimai pasienio kaimų ir šarvuoti Afganistano karo jėgų įsiveržimai į Pakistaną, Pakistano vyriausybė yra pasiruošusi tartis su Kabule sudaryta vyriausybė. Tai nebus Kabulo vyriausybės pripažinimas, bet bus al'partas būdas pasienio incidentams išvengti.

DIDELĖS LIUTYS KINIOJE

PEKINAS (UPI). — Shaanxi provincijoje siaučia smarkios liutys. Pirmadienį prasidėjo lietingų dienų trečioji savaitė. Iki šiol nuo lietaus žuvo 764 asmenys. Šis skaičius nuolat didėja. Apie 200,000 asmenų liko be pastogės.

Šiuo metu Kinijoje vyksta audros ir liūtys. Nuo jų iki šiol žuvo 2,353 asmenys.

TVIRTA SVEIKATA – PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KAIP GYDYTOJAS TVARKO PROSTATOS NEGERUMUS

Supažinkime su prostatos tvarkymo sunkenybėmis; tada atidžiau seksime ir pildysime gydytojo nurodymus. (Mediciniškas raginimas)

Kaip sužinoma, ar reikia prostatą operuoti? Šiuo reikalu gydytojas elgiasi sekanti: jis išsiaiškina, ar pacientas pilnai ištuština šlapimo pūslę nusišlapindamas. Mat, kai padidėjusi prostata dalinai užspaudžia šlapimo lataką, kurį ji esti apsupusi (uretra), tada pilnai nusišlapinus, nepilnai išsistūstina šlapimo pūslė. Lieka dalis šlapimo. Kuo daugiau jo ten lieka, tuo labiau reikia taip padidėjusią prostatą operuoti. Mat, užsikūpus po nusišlapinimo šlapimas šlapimo pūslėje pradeda gesti, prisivieša ten bakterijos, gausiai uždegimas, gydytojas nusišlapinusiui vyrui įstato šlapimo pūslės gumingą žarnelę (kateterį) ir nuleidžia užsilikusį šlapimą. Iš jo kiekio sprendžiama, ar laikas prostatą operuoti. Mat, šlapimas pūslėje turi nuolat būti pilnai nuleidžiamas. Tada susidaro šlapimo tekėjimas. Tai larsi upelis – tekas skystis pats save valo. Kūdroje stovys vanduo, priešingai, visada esti užterštas.

Kartais taip daug palieka po nusišlapinimo šlapimo (postvoid residual urine), kad ir po nusišlapinimo jis ima nuolat varvėti. Atsimintina, kad mažiau negu 50 kubinių centimetrų (apie trys valgomai šaukštai) užsilikusio po nusišlapinimo šlapimo, turint vidutinio sunkumo, ankščiau šiam skyruije minėtus prostatos negerumus, laikoma dar neblogo dalyku.

Gydytojas specialiu guminiu

vamzdeliu (kateteriu) nuleidžia šlapimą (kateterizuoja šlapimo pūslę) ir sužino ne tik užsilikusio po nusišlapinimo šlapimo kiekį pūslėje, bet taip pat sužino, ar nėra šlapimo latake, išeinančiame iš šlapimo pūslės (uretra), susiaurėjimo (urethral strictures).

Kai ilgai padidėjusi prostata nėra gydoma kaip reikiant, kai pacientas laukia, kol visai sustos tekėjęs šlapimas, tada pūslė per daug prisipildo nenutekančio šlapimo. Tada inkstai esti pavojami, jie nefiltruoja reikiamai kraujo. Tada kraujyje susirenka „pelenai“ – azotinės (nuo-lingos) medžiagos. Toks žmogus esti apnuodijamas savo pačios šlapimu. Jis ima niekus kalbėti, nesorientuoti, testamentą aenaudėliams sudaryti... Tokį geriausiai esti, paguldžius ligoninėn, tvarkyti. Mat, nuleidus užsilikusį šlapimą, ima gausiai inkstai varyti šlapimą lauk (post-obstructive diuresis). Tada žmogus gali per daug nustoti vandens ir mineralų.

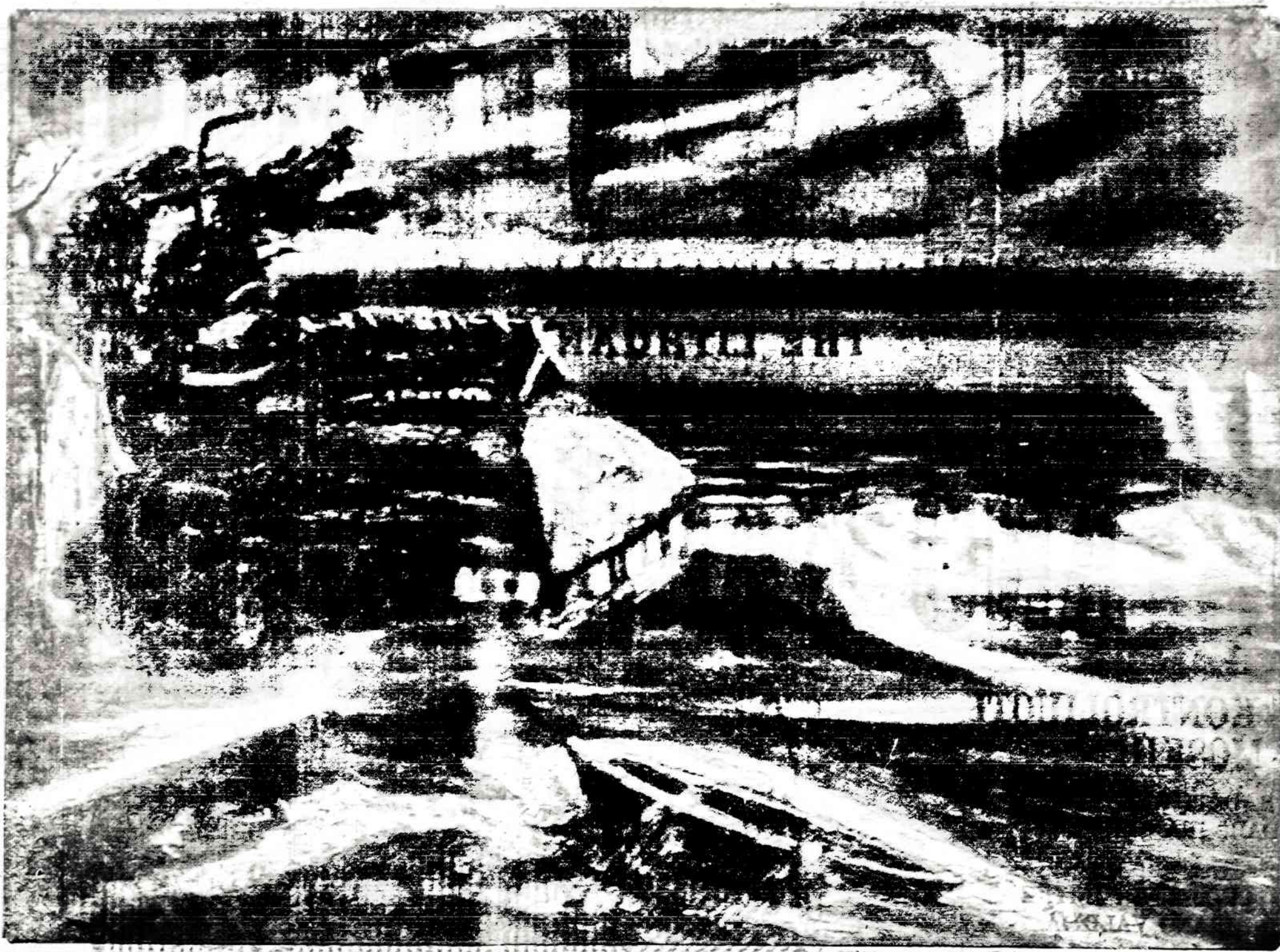
Kai nepadidinta prostata sudaro negerumų

Pasitaiko pensininkams, ypač smegenų kraujagyslių sklerozę turintiems (cerebrovascular insufficiency), dažnas šlapinimasis, naktinis šlapinimasis, veržimas šlapintis ir veržiant šlapimo nesulaikymas (urge incontinence). Gydytojas tokiais atvejais gali rasti padidėjusią, ar nepadidėjusią prostatą. Kai ji

esti padidėjusi, jis ją operuos. Kai ji minėtai atvejais nešiti padidėjus, gydytojas įtaria esant pūslės sutrikimą dėl inervacijos negerumų. Šie atsiranda dėl smegenų kraujagyslių sklerozės (neurogenic bladder).

Tokiais atvejais gydytojas specialiu aparatu išmatuoja pūslės sienelių tamprumą (cystometrogram). Tada jis (specialistas urologas) duoda pacientui vaistų (Pro-Banthine, ar Ditropan). Šitie vaistai nepadidintos prostatos atveju pašalina dažną šlapinimąsi ir veržiant-varant šlapintis šlapimo nesulaikymą. Toks tyrimas atlikti labai svarbu, nes kitaip tokiame pacientui reikėtų įstatyti šlapimo pūslės per varpą nuolatinį kateterį. Taip nustatoma diagnozė ir tvarkoma normalaus dydžio prostatai esant neurogeninis (nervinis) šlapimo pūslės sunegalavimas.

ISVADA: Nelaukime ilgai, tu-

ADOMAS GALKIKAS

"GAMTOVAIZDIS" (Tapyba)

rėdami negerumų su šlapinimu, visi pensininkai. Nesigydysime be gydytojo, vien draugų patarimų klausydami. Visvien reikės kreiptis pas gydytoją specialistą (urologą) šlapimui sugenų kraujagyslių sklerozės (neurogenic bladder).

PASISKAITYTI: William Reichel, M.D. The Geriatric Patient, HP Publishing Co. Inc.

STENKIMĖS GERU PATA- RIMU PASINAUDOTI MENKAS IR GERAS MAISTAS

KLAUSIMAS: Tamsta daktare, esi prašomas paskelbti šiame skyriuje menko maisto žalą ir naudingos mitybos gerumus. Mes visi būsimė dėkingi.

ATSAKYMAS: Šiandien pakito šio krašto mityba. Retai kada visa šeima užkandžiauja kartu namuose. Net savaitgaliais gal tik pusė šeimos kartu valgo. Vos viena šio krašto žmonių karta praėjo, taip labai pasikeitė žmonių maistas. Kur čionykščiai žmonės yra, ten jie valgo. Dažniausiai jie čia minta skubiai parengtu maistu. Niekas čia, kaip mes lietuviai seniau, negamina maisto namuose, nes begaliniu išsipleję greito maisto (fast-food) gamyba. Vien bulvų (French fries) kiekvienam asmeniui per metus buvus po 6.6 svarus, dabar padidėjo suvalgyti 36.8 svarų per metus asmeniui. Greitam valgiui čia gaminama net dvidešimt patiekalų. 1978 metais parduota tokio greito maisto už 3.8 milijonus dolerių.

Mitybos atžvilgiu toks maistas yra menkas (junk food). Žinoma, tas priklauso, kiek tokio netikusio maisto žmogus suvalgo. Tokio maisto blogis priklauso, ar jį valgo vaikas, ar suaugęs. Dar svarbu, kokia tuo maisto valgančiojo prigimtis. Tokį maistą pardavinėja

daugybė bendrovių (įskaitant McDonald, Burger King, Kentucky Fried Chicken...).

Consumer Reports ištyrė tokias greito maisto gamyklas ir surado, kad jose gaminamame maiste trūksta net šešių augimui ir gyvenimui žmogaus svarbių medžiagų (vitaminų A, geležies, vario, biotino...). Kuris suaugęsysis įvairiu maistu minta, tam mažiau minėtas trūkumas kenkia. Bet nelaimė yra vaikams, jų gyvenimas yra tose maisto gamyklose, kur svarbių jų gyvenimui medžiagų trūksta. Tose parduotuvėse maistas visada yra persūrus. Tai labai didelė negerovė. Kur čia nebus pakelto kraujospūdžio savininkų didelė daugybė, kada nuo mažens žmogus čia penimas druska. Be to, minėtos parduotuvėse maistas turi jodo net trisdešimt kartų daugiau, negu žmogui patariama gauti per dieną.

Be to, tose parduotuvėse maistas perkrautas miltiniais, krakmoliniais valgiais (angliavandžiais – karbohidratais) ir tušiomis kalorijomis. Dar visokių tuose jų valgiuose yra priedų. Sakysim, jei ten pavalgus pradėjo oda niežėti, gali būti įsijautrinai tragacanto gumai, kuri naudojami padažų daržovėms vartojamų surišimui.

Žodžiu, valgai skanų maistą, mokėdamas nebrangiai, bet mitybos atžvilgiu esi visada nusikraustas. Duokim tokius vištienos skelbimus per radiją ir televiziją. Ten rodomi vaikai ir suaugusieji, griebia viščiuko koją ir valga be duonos, be daržovių. Tai kapitalistinė vergija yra toks mitybos vaizdavimas suaugusiems ir įpiršimas vaikams. Mes, lietuviai, turėjome laiko pasigaminti ir suvalgyti mišrų maistą.

O kas yra tas mišrus maistas (balanced diet)? Žinoma, lengviau tokį maistą rasti knygoje, negu ant valgomio stalo. Daug maisto medžiagų nustoja maistingumo žemei esant su mitybos elementų trūkumais, dar verdant, gaminant daug maistingų maiste dalių žūna, bet pakankamai dar lieka, kad mišrus maistas būtų žmogui pakankamai geras. Būtinai reikia maitinti mišriu maistu, jokios vitaminų piliulės, joks priedinis maistas neatstoja geros, mišrios mitybos.

Yra keturios maisto rūšys mišrioje mityboje. Jų atsakančius kiekius kiekvienas lietuvis turi sunaudoti, jei jis nori atsparus įvairioms ligoms būti sveikais, ilgai gyventi ir geros nuotaikos pilnas per gyvenimą žengti. Žinoma, reikia protingai valgyti kad ir tą mišrų maistą. Kai mažiau judi, dirbi, mažiau valgyk. Jaunuoliai ir sunkesni

darbą dirbantieji turi gausiau valgyti. Tik jau liaukitės tos pensininkės, daugiausia sėdamos, bingo lošdamos, persivalgyti ir skersai platesnės būdamos gyvenimo keliu žygiuoti.

Štai tos ketverios maisto grupės, kurių kiekvienas, norėdamas būti sveikas, kasdien turi suvalgyti:

PIENO GAMINIAI (pienas, sūris – baltas, neriebūs – lietuviškas, jogurtas, pasukos, rūgusis pienas, varškė). Suaugusysis tegul valgo du kartus per dieną, vaikas – tris kartus, jaunuolis ir sunkumoje esančios bei žindančios moteriškos – keturis kartus.

MESISKI VALGIAI (jautiena, veršiena, žuvis, paukštiena, kiaušinio baltymas). Dar čia priklauso sausi žirniai, įvairios pupos-pupelės, ypač sojos tokios. Dar riešutai, kiaušinio baltymai, pienas, varškė ir javai – tie visi dalykai gali būti vietoje mėsos naudojami atsakančiais kiekiais. Du kartu tokių valgių turi valgyti suaugusysis. Tris kartus – sunkumoje esančios moteriškos.

VAISIAI IR DARŽOVĖS – ypač citrininiai vaisiai yra turtingi vitaminu C. Tokie vaisiai ir pomidorai bei jų sunkos turi būti naudojamos kiekvieną dieną.

Tamsiai žalių ir geltonų lapų

dauguma ir apelsinai turi būti valgomi mažiausiai tris-keturis kartus per savaitę. Vaisius ir daržoves kiekvienas lietuvis valgykite keturis kartus per dieną.

JAVAINIAI – pilnų grūdų (ne balta-vatinė duona bei jos gaminiai) įvairaus pavidalo duona bei ragaišis. Šalti-šilti javainiai (cereals), makaronai įvairių rūšių, kleikai... Nevalgykite su tryniais maisto. Vitamino A gausime iš morkų. Nevalgykite riebaus maisto, ypač riebaus pieno, mėsų. Dešrų venkime, jos per sūrios ir per riebios. Nevalgykite kepenų, nes jos pilnos cholesterolio.

Mesime iš savos virtuvės senąją lietuvišką virėją (tokią knygą). Joje senoviškai riebus ir cholesterolio pilni receptai. Dabartiniais laikais visi lietuviai pradėjome saugotis nuo svarbausos giltinės – širdies atakos. Vengdami gyvulinių riebalų ir cholesterolio gausaus maisto (riebi mėsa), venkime kiaušienos, dešros, trynių, kepenų, Hot Dogs, Boloni mėsos, visų lietuviškų ir lenkiškų bei itališkų bei kitokių dešrų, nes jos yra perkrautos cholesteroliu. Gana mums vien norėti sveikais būti. Pats laikas dabar pradėti stengtis ir dirbti, elgtis, kad tą sveikatą įsigytume.

Pamiršo

— Klausyk, prieteliau, ką reiškia tas siūlas, užrištas ant piršto?

— A, tai man žmona užrišo, kad nepamirščiau įmesti jos laišką į pašto dėžutę.

— Ar jau imetei? — Ne, man išneant žmona pamiršo laišką įdėti.

Neišaiškinama ligos priežastis

Vandens liga sergąs girtuoklis teisinasi savo kaimynams: — Nežinau, kaip tai išaiškinti! Galui prisiekti, jog visados geriau degtinę ir alų, o dabar reikia sirgti vandens liga.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

Vilkas ir Katinas

Vilks iš miško į kaimą atskubėjo, Kur pasislėpt norėjo tarp namų. Dėl savo kailio jis drebėjo; Medžiotojai jį vijos ir gauja šunų. Jis bandė į artimus vartus įnerti. Bet, deja, tie vartai buvo jau užtvirti. Štai vilkas katiną pamatė.

— "Drauguži, patark greičiau", jis sakė, "Kas iš kaimiečių geresnė širdį turi, Kad paslėptų jis mane nuo priešų būrio. Tu girdi trimtų garsą ir šunų lojimą? "Jie vejasi mane". — "Bėk greičiau tu pas Maksimą. Žmogus tas geras", katinas jam sako, "Jis gyvena čia pat prie tako".

— "Deja, pas jį aš apdraskiau karvutę". — "Na, tai pabandyk tu pas Ievutę". — "Bijau, kad ant manęs ji pyksta; Pas ją sukandžiojau paršiuką ir jis nyksta". — "Bėk toliau, ten Juozapas gyvena". — "Bijau, kad pyktis jo širdį rusena; Nedrįstu su juo aš ir susitikti; Vargu man pasisektų gyvam išlikti; Jis man nuo pavasario grasina už ertiuką". — "Tai pabandyk tu pas Kaziuką". — "Ne, drauge, pas jį papioviau aš veršuką". — "Na, kume, tu per daug jau kaltas, visiems aplinkui", Supykęs katinas pasakė vilkui.

(V. Petrakis, Pasakėčios, 217 psl., kainą \$2.)
gaunamos Nanjienose

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4.5% the first year). Bonds are redeemed at face value or discount. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

A public service of the U.S. Treasury and the Advertising Council.

AMŽINI J. KASELIŪNO RŪPESČIAI

Maloniai prašau pripažinti radiui 140.000 pezu sumą pilnam muzikos repertuarui įsigyti ir dar 150.000 pezu sumą TRANSILIACIJŲ FINANSAVIMO IZDUI įsteigti!

1) Netrukus sukako 4-ri metai, kai grynai savo iniciatyva vadovauju, redaguoju programas ir iš savo kišenės padėgiu su programų paruošimu bei įkalbėjimu suristas išlaidas. Per šį laikotarpį buvo naudojamosi mano asmeniškai ir kun. Tėvo Tamošiuo paskolintu Liet. Ploškėlių muzikos repertuaru, kuris dėl susibraižymo jau nurašytinas į nuostolius man ir Tėvui Tamošiui, t. y. mūsų abiejų nenaudai. O visų svarbiausia ir skaudžiausia, kad tenka ir radio transliacijas sustabdyti, nes klausytojai išjungia savo priimtuvus išgirdę traškesimus ir muzikos garsų trūkčiojimus adalai šokinėjant. Ir taipgi klausytojai nebeklauso tų stočių, kurios dėl muzikinio repertuaro biednystės vis kartoja tas pačias melodijas. Lietuvių Tautos vardą ir kultūrą propaguojanti savaitinė valandėlė "Susitikimas Lietuvoj" jau pradeda nebetikti klausytojų, nes su 100-to plokštelių repertuaru (kas sudarė tik 4-tą dalį iš išeivijoje esamų plokštelių) turėjau kartoti tas pačias melodijas daug kartų ir, žinoma, susilaukiau greitesnio plokštelių susibraižymo bei susidėvėjimo.

O jei klystu taip galvodamas, tai tuomet tikėtis susilaukti Jūsų atsiliepimų į čia siunčiamus atsilaisvėjimus.

Ir, negana to, dar širdį skaudinčių faktų susilaukiau iš kun. Tėvo Tamošiuo ir net pačių Fondo Narių pusėsa), kun. Tėvui Tamošiui buvau priverstas pažadėti atsiliepinimą už suaudotą bei subraižytas 48-as plokšteles; kad ir jų vietą galėtų sau naujas nusipirkti, kad nei keltis kartus man skundėsi, kad aš jau penkti metai ne tik paskolintų plokštelių nesugrąžinęs, bet dar ir jas taip subraižęs, kad naudojimui nebetinka. Tad, šitai įtraukiant, Tėvas Tamošius dabar laukia iš manęs 300-tų dolerių naujoms nusipirkti. b) Ir kitas liūdesys pribuvo iš pačių narių, jiems primygtinai pareikalavus, kad Fondo palūkanos būtų nurašomos tik Nejudomojo Kapitalo didinimo sąskaiton! Ir keisčiausia, kad nei vienas iš jų neprisiminė mano laiško su aimanavimais dėl plokštelių stokos tada, kai tu palūkanų kasoje dar nebuvo. Kai kurių iš jų net bėdžiau prašyti, kad savo išterpimu padėtų perkaltėti Tėvą Tamošiūną, kad plokštelių atsiėmimu nepakenktų transliacijoms. Deja, kun. Tamošiuo perkaltėti niekas nesirūpino ir plokštelių klausimo neprisiminė, o atsiminė tik kapita-

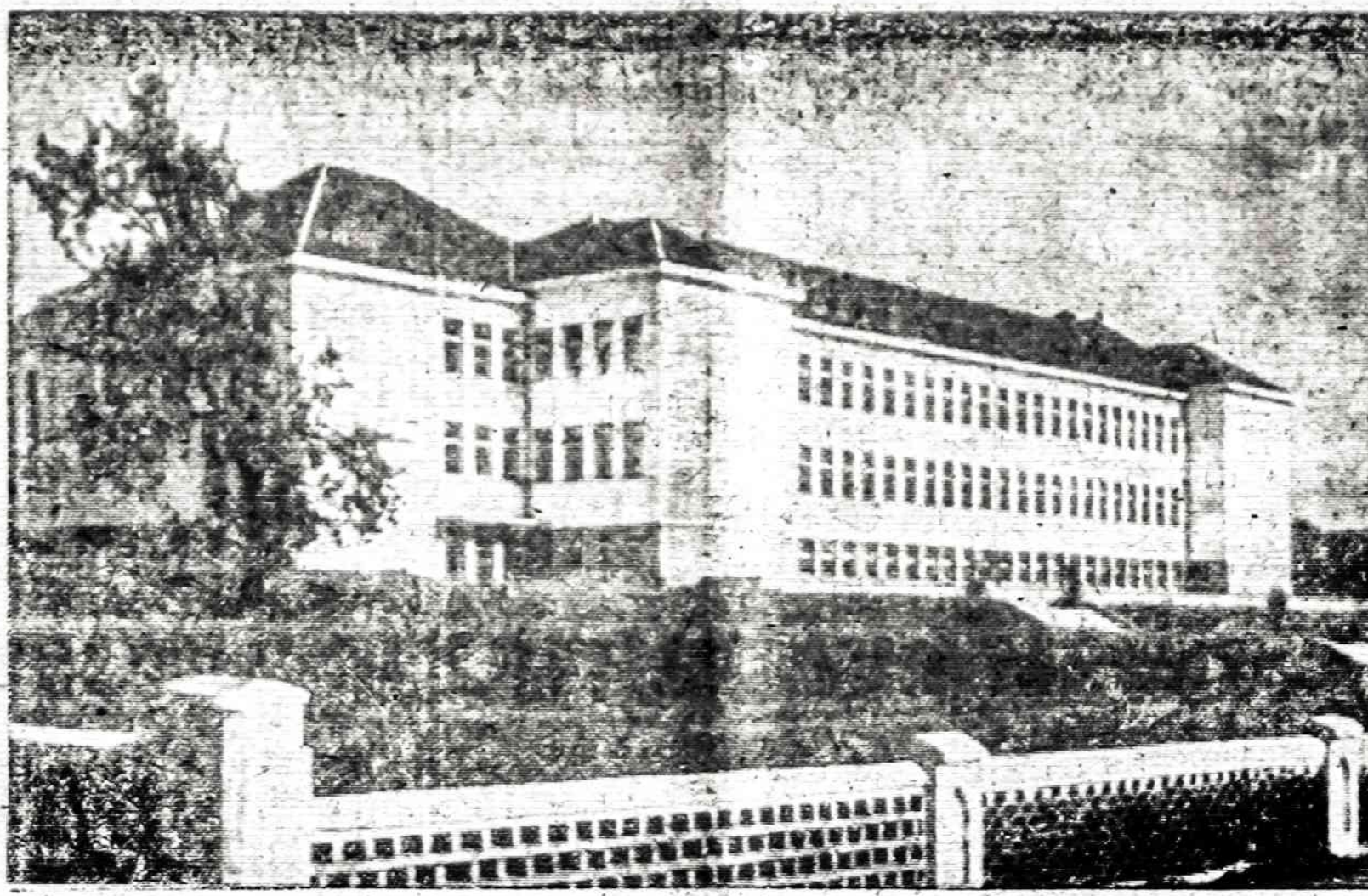
lo didinimą palūkanų sąskaiton. iš to susidaro tokia išvada: KASDIENINĖ MATERIALISTINĖ APLINKA YRA ANT TIEK MOSŲ PROTUS NUVARGINUSI, KAD JAU NEBEPAJĖGIAME NET PAGALVOTI, KAD DAR GALETŲ EGZISTUOTI PASIŠVENTĖLIAI LIETUVISKAI KULTURAI, KAD KALETŲ BŪTI REIKALINGI KASKOKIE PINIGAI ŠIAM TIKSLUI, NORS PRIEŠ DU METU IR TARĖMŠ KURIA TIK KULTURINI, O NE "ŠALPOS" FONDA.

2) Taigi, ištesėjau ir 4-tus metus tebetėsiu radio transliacijos vienas, visų apleistas, iš jo, buvusių nei egzistuojančių valdybų jokio dėmesio nei įvertinimo nesulaukdamas, iš niekur jokios moralinės nei finansinės pasipirties negaudamas. O susilaukiau tik aukščiausių paminėtų nemalonių, plus dar ir visų narių nutylėjimą ir mano 4-rių puslapių "Diskusines Mintis", kurias visiems pasiūčiau prieš keletą mėnesių brangiai kainuojančių oro paštu. Ką visa tai reiškia? Ar tuo norima be žodžių man pasakyti: "Ei, tu, ten be reikalo aukojiesi. Niekam neįdomus tavo pasiūlymas Lietuvai. Geriau rūpinkis tik savo pilvu..."

O jei klystu taip galvodamas, tai tuomet tikėtis susilaukti Jūsų atsiliepimų į čia siunčiamus atsilaisvėjimus.

Ir palūkanų sukaptalinimo entuziastams pareiškiu, jog radio programų paruošimas ir garso pavidalo pristatymas klausytojų ausiai, yra suristas su stambiomis nuolatiniomis ir pripuolamomis išlaidomis, kurias padengiau iš savo kišenės. Tų išlaidų suma šių metų pabaigoje pasiekė 96.000 pezu (už 48 mėnesių laiką). Tai: a) Savaitinių programų padinginimai fotokopijavimu, b) Važinėjimui radiofonan busais ir taxiais, c) Arbatpinigių bei kavutės išpirkinėjimui programų realizuojams: pranešėjams, operatoriams, deklamatoriams, lietuvių draugam už prakalbą, d) Dažnai apsergančių pranešėjų vieton kitų samdymai, e) Kasėtos transliacijų nurašinėjimams-archyvu, propagandai, padovanojimams už prisidėjimą prie programų, f) Personalo prisiminimai įvairių čenčių ir sukaktių progomis, g) Gravitimo bei į juosteles nurašinėjimo išlaidos, nes šam darbu nuosavų elektroninių aparatų įsigijimui lešų man dar niekas nedavė, h) Išlaidos rašymo priemonėms ir t. t.

Jonas Kaseliūnas

Lietuvos nepriklausomybės laikais 1937 metais Kėdainiuose pastatyta gimnazija

Vaclovo Prūso laiškas Kolumbijos Lietuvių Fondui

SVEIKINIMAI IS ČIKAGOS

Dėkoju už balandžio 5 dienos laiška, į išsamiai paliešiantį keletą reikalų. Stebiuosi, kad jūs ten taip stipriai įsiremėte į Kolumbijos Lietuvių Fondą, dedate daug pastangų ir laiko, gražiai susiorganizavę ir net \$500 pasiuntęte Vasario 16 dienos gimnazijos laimė turėti direktoriui tokį pasiūlymą žmogų su didele praktine patirtimi šioje srityje. Sveikinu Jūsų eksperimentą!

Atsiprašau, kad perkeltas dideliais išpareigojimais, nesugebėjau ne tik anksčiau atsakyti į Paties laiška, bet žiūriu, kad dar net nei to \$10 čekio Paties asmeninei sąskaitai nepasiunčiau ir First Federal Savings and Loan Association of Berwyn. Tą padarau tik dabar, bet už toki nesuigriebimą baudžiu save padvigubindamas sumą — siunčiu \$20. Dėkui už kantrybę.

Žinoma, yra daugybė visokių reikalų, kuriuos aptarti reiktu didelio skaičiaus puslapių, kas neįmanoma. Korespondencinės diskusijos labai neparankios, nes per daug monologiškos, be galimybės įsiterpti ir paryškinti mintis.

Aš labai esu nepatenkintas mūsų veiksniais: maža nuovoka, daug tuščio asmeniškio patoso, nesuigaudymas esmeniuose Lietuvos laisvinimo reikaluose, ir t. t. Melskimės, kad Lietuvos laisvinimas per ilgai neužtruktu, nes dabartiniai liet-

amerikietiški vadovai paaukos mūsų tautos valstybinį paveldėjimą kitų malonumui — vokiečių, gudų... nes juk "negalime pyktis su kaimynais".

Tai šitoks obalsis dabar labai populiarus mūsų "vaduotojų". Jie lipa vieni kitiems kaip drambliai ant kulnų ir iš gražios idealistinės žolės daro tik purvyną. Jie gėrisi lenkų "heroizmu". Deja, palyginus su šandieninės lietuvių tautos heroizmu, šie lenkų be jokių gyvybės, aukų, erzeliai yra tik vaikų darželių žaidimas. Mūsų vaduotojai ra-

gina net "melsis už lenkus". Tai kolosalinė nesamone, kada lenkai Seinuose net prasizioti lietuviams neleidžia jų pačių statytoje bažnyčioje.

VLIKo "vaduotojai", J. Balio deklaracijomis per ELTą, iš anksto atsisako Mažosios Lietuvos, net niekam to neprašant!!! Esą, mes persilpnė... Kai po pirmojo pasaulinio karo dar silpnėsi būdami net tik valstybei nepriklausomybę atgavome, bet dar net Klaipėdos kraštą iškovojome iš karą laimėjusių alijantų, nei kiek nebijodami prieš juos išeiti net su kariniais veiksmais. Šitokios drąsos šandieninių vokiečių vadovuose tu nerasi.

VLIKAS IR LB POLITINĖ TARYBA

Norime, kad Naujiems skaitytojais būtų geriau informuoti, negu kitą spauda skaitantieji. Čia iš T. Sargo, p. P. Šilui pasiūlius, spausdiname A. Varno samprotavimus apie vienu lietuvių pastangas Lietuvos laisvės reikalui padėti.

N. Redakcija

J. VARNAS

Laisvinimo Institucijų genėzė. Jau per daug metų, esamę įpratę, kad Lietuvos laisvinimo pastangose vadovauja ir daugiausia laisvinimo kovą veda dvi institucijos: Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba. Jos yra pagrindinių lietuviškų jėgų sukurtos laisvinimo kovai ir buvo visuomenės priimtos kaip jos politinės atstovybės. VLIKas buvo išauktas reikalo kovoti su okupantu ir lietuvių tautos išlaisvinimo kovai vadovauti ir buvo sukurtas, susibūriant vi-

soms tautoje pasireiškusiomis politinėms jėgoms: visoms nepriklausomos Lietuvos seimuose savo atstovų turėjusioms partijoms ir okupacijos metu susikūrusiems bei organizuoti pasireiškusiems rezistencinės kovos sąjūdžiams. Atstovaudamas visas pasireiškusias pagrindines politines jėgas, VLIKas tapo Lietuvos politinės valios reiškėju. Jis atstovauja lietuvių tautos politinei valiai. Tokiu jis buvo pripažintas vokiečių okupacijos metu Lietuvoje, toki jį priėmė tremtiniai Vokietijoje, laikydami jį savo vadovybe ir iš jo labai daug laukdami, tokiu jį laiko ir lietuvių rezistencija okupuotoje Lietuvoje, pakartotinai pareiškusį savo įgaliojimus ir pasitikėjimą. Būdamas sukurtas Lietuvos vadovauti tautos išlaisvinimo kovai, jis turi tautos manda-

tą tėti tą kovą jos vardu. Jis yra Lietuvos kovos organas.

VLIKas turi didelį išeivijos pasitikėjimą, didelį prestižą lietuviškoje visuomenėje ir pasitikėjimą amerikiečių ir kai kurių kitų valstybių politinėse institucijose. Nežiūrint kai kurių spaudoje kartais didelių pastangų jo populiarumui sumažinti ir kartais nuo karto išsystomos prieš jį akcijos, per 30 metų niekam nepavyko jį sugriauti iš višaus, susilpninti jo populiarumą ar kaip kitą jį sukleduoti. Jo daug padarė. Niekas nėra Lietuva institucija išeivijoje nėra turėjusi tiek priešių, jos vadovai ir nebuvo okupuotoje Lietuvoje ir niekinama kaip VLIKas. Ši tiesa puoliai parodė VLIKo tvirtumą lietuviškoje visuomenėje.

Be Lietuvoje VLIKą įstūmusių politinių grupių, išeivijoje veikė dar esančių sritinių rezistencinių vienetų, kurie pareiškė norą būti priimti į VLIKą lygiomis su okupacijos metais susikūrusiais rezistenciniais sąjūdžiais.

Po ilgų aiškinimų, VLIKas buvo papildytas Mažąją ir Rytų Lietuvą atstovaujančių organizacijų ir Rezistencinės Santarvės deleguotais asmenimis. Tas papildymas nesumažino jo, kaip kovojančios Lietuvos statovybės, reikšmės ir autoriteto.

Kovoje prieš Lietuvos okupaciją gimė ir Amerikos Lietuvių Taryba. Bolševikams Lietuvą okupavus, keturių Amerikos lietuvių srovių vadovaujantieji asmenys, pamiršę savo ideologinius ir kitokius skirtingumus, susibūrė į Amerikos Lietuvių Tarybą tikslu veikti ir politinėmis priemonėmis kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo. Bendrai to tikslo siekiant, buvę dideli jų ideologiniai ir politiniai skirtingumai apsilūfavo, tarpusavio kovą susilpnėjo ir kai kur beveik išnyko. Tikslas gelbėti Lietuvą ir lietuvių ir jų meilė Lietuvai visus suvedė į bendrą darbą. Ypač juos sujungė pastangos

gelbėti tremtinius Vokietijoje nuo jų atidavimo išvežti į Sov. Sąjungą, ką anksčiau Rooseveltas buvo Stalinui pažadėjęs.

Be daugelio kitų pastangų padėti tremtiniais, ALTas suvaidino didelį vaidmenį, kovodamas, kad jie būtų išleisti į Ameriką.

VLIKas veikia jau 38-rius, o ALTas 41-rius metus. Taigi tės abi Lietuvos laisvinimo institucijos... veikia jau geroką metų skaičių ir yra Lietuvos naudai ar kaip kitą jį sukleduoti. Jo daug padarė. Niekas nėra Lietuva institucija išeivijoje nėra turėjusi tiek priešių, jos vadovai ir nebuvo okupuotoje Lietuvoje ir niekinama kaip VLIKas. Ši tiesa puoliai parodė VLIKo tvirtumą lietuviškoje visuomenėje.

Be Lietuvoje VLIKą įstūmusių politinių grupių, išeivijoje veikė dar esančių sritinių rezistencinių vienetų, kurie pareiškė norą būti priimti į VLIKą lygiomis su okupacijos metais susikūrusiais rezistenciniais sąjūdžiais.

Viena svarbiausių problemų, tremtiniais išsiskleidžius po įvairius kraštus, buvų jų vaikų lietuvių išlaikymas. Lietuvių bei išaugoti tremtiniuose VLIKas sukūrė Lietuvių Chartą. Shartoje, išdėstyti lietuvių bei išlaikyti principams įgyvendinti VLIKas sukūrė Lietuvių Bendruomenę: paruošė ir priėmė jos statutą ir pavedė savo pirmininkui prel. M. Krupavičiui ją suorganizuoti. Per trejus metus prel. Krupavičius grėta VLIKo pirminko pareigų gė ir Lietuvių Tarnybos vadovo pareigas ir suorganizavo Lietuvių Bendruomenę visuose kraštuose, kur

(Nukelta į 5 psl.)

Kool-Aid... On A Stick

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor

2/3 cup sugar

1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick or spoon into each. Freeze until firm. Makes about 20.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis, Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonio, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama viltovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai nandingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsį žemėlapis. Kaina \$0.

● KĄ LAUMĖS LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orntalės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

Inž. LIUDAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, IL

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980		
Subscription Rates:		
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.		
25 cents per copy		
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams \$45.00	pusių metų \$24.00	trims mėnesiams \$12.00
trims mėnesiams \$12.00	viename mėnesiu \$5.00	
Kitose JAV vietose:		
metams \$40.00		

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sukčiavimu Skuodžio neišlaisvinsi

Čikagos lietuviai buvo įsitikinę, kad geologo Vytauto Skuodžio laisvinimas buvo ir yra visų Amerikos lietuvių darbas. Iki šio meto jie buvo įsitikinę, kad rugpjūčio 10 dieną miesto centre suruosta demonstracija buvo Čikagos lietuvių darbas. Dabar, praėjus beveik mėnesiui, Draugas skelbia, kad tai buvo Hannaford garsinimų bendrovės vienos atstovės — Leslie Dutton — darbas.

Chicago lietuvių ji nepažino, bet Algimantas Gečys davęs jai advokato P. Žumbakio adresą, o pastarasis davęs jai savo kambarį miesto centre, iš kurio ji minėtą demonstraciją ir suorganizavo. Prieš demonstraciją ji buvo porai dienų perkelta į "Margutį", iš kurio baigė sumegžti mazgus ir visos valandos demonstraciją suriktavo.

Rugšėjo 5 d. Draugas ponia Dutton idėjo kun. Jurgio Šarausko, besikalbancio su NBC geltonplauke televizijos atstove, pokalbį, bet užmiršo paminėti josios vardą. Dutton dabojo, kad kun. Šarauskas nepadarė klaidos ir tinkamai atsakytų į viešumon keliamus klausimus. Susidarė įspūdis, kad pasikalbėjimas vyks su kun. Šarausku, bet skaitytojas buvo apviltas. Kun. Šarauskas Čikagos lietuviams buvo pažįstamas iš labai jau nelietuviško pareiškimo, bet pati atstovė Dutton dabojo, kad kun. Šarausko mintys nepatektų į Draugą. Ji pati aiškino, kaip ji, atvykusi iš Kalifornijos, į kelias valandas suruošė minėtą demonstraciją. Ji šitaip aiškina, kaip Kalifornijos lietuviai vienam mėnesiui pasamdė Hannaford garsinimų bendrovę pataikinkauti Vytautui Skuodžiui išlaisvinti:

"Sukelti Amerikos viešosios opinijos susidomėjimą Sovietų įkalinto amerikiečio byla ir spausti Amerikos vyriausybę veikti dėl jo išlaisvinimo. Skuodis buvo areštuotas 1980 m. pradžioje, nubaustas sunkia bausme už tų metų pabaigoje, o stipresnių viešų reakcijų iš Amerikos lietuvių pusės iki šiol nebuvo pasirodę. Zinia apie jo bado streiką, atrodo, sujaudino Amerikos lietuvius. Pirmiausia prasidėjo akcija Washington. (Draugas, 1981 m., rugs. 5 d., 3 psl.)

Panelė Dutton, pridėjusi, kad ji buvo gavusi senatoriaus S. I. Hayakawos pritarimą sen. Charles Percy pa-

Dail. Jurgis Juodis Romo kasantos pėdomis Aliejus

ruostam rezoliucijos projektui, informavo Amerikos spaudą apie Skuodžio likimą ir, kas svarbiausia, —

"Suorganizavome pusryčius Washingtono žurnalistams, kur (iuose — R.) dalyvavo Los Angeles Times, Chicago Tribune, Washington Star, Human Events, Newsweek, Liberty Magazine, ir kiti žurnalistai." (Ten pat)

Panelė Dutton Washington padarė tai, ką ponia Zerr prieš kelis metus darė. Ji piauštė "baumkucheną", ne tik žurnalistams, bet ir Kongreso atstovams. Kaip žinome, iš tų vaišių nieko neišėjo, vargu kas išeis ir iš šios ponios suruoštų vaišių. Tiksliai tos vaišės Kalifornijoje suorganizuotam komitetui brangiai kainavo. Už viena mėnesį jis sumokėjo arti 20 tūkstančių dolerių. Bet kad būtų paleistas Vytautas Skuodis, nėra jokios garantijos. Niekas nekreips jokio dėmesio net ir tuo atveju, jeigu Kongreso atstovas pasakytų ir tiesios žodžius.

Paskaičius Drauge paskelbtus p. Dutton pareiškimus, susidaro įspūdis, kad josios tvirtinimas "Skuodis turi būti išlaisvintas" paskelbtas visai kitais sumetimais, negu ji tvirtina. Josios pareiškimas paskelbtas naujienų vardams visuomeniniame gyvenime išskirti, o ne Skuodžiui išlaisvinti. Jai labiau rūpėjo surišti su Skuodžiu laisvinimu kun. Jurgio Šarausko vardą, negu tikros priemonės geologui Skuodžiui išlaisvinti. Primenama, kad kun. Šarauskas savo laiku dirbęs Valstybės departamente, bet nei vienu žodžiu neužsimenama, kad pats prezidentas Carteris jam pasakė, kad jo tarnyba Valstybės departamentui baigta. Prez. Reaganas jau ištisą pusmetį valdo Valstybės departamentą. Jam savi žmonės būtų reikalingi, bet kun. Šarausko jis neskuba priimti. Jeigu kun. Šarauskas turėtų nuovoką apie Amerikos užsienio politiką, tai prez. Reaganas, išaiškinęs atleidimo priežas-

KOKIA PINIGINĖ APYVARTA DARO DEEVER AND HANNAFORD, INC.?

Iš 50 didžiausių reklaminių firmų Amerikoje, Deaver and Hannaford, Inc., 10960 Wilshire Blvd., Los Angeles, CA 90024, įsteigta 1975 metais, užėmė pirmą sykį tame sąraše vietą 1979 metais (43 ta vieta iš eilės) su neto pajamomis \$704,716 ir 20 darbininkų. Ji pati didžiausia firma Hill and Knowlton, Inc., turėdama neto pajamų \$23,301,660 ir 734 darbininkus.

1980 metais Deaver ir Hannaford pasaugo iki 24 darbininkų ir turi rasti (be Kalifornijos) Washington, New York, atstovauti 30 klientų, kurių tarpe buvo Kinijos Respublika, kandidatas Ronaldas Reaganas, daug Kalifornijos firmų ir kt. Firmai pasisekė su Reaganu, kuris laimėjo prezidentinius rinkimus. O firmos prezidentas Michael K. Deaver, buvęs gubernatoriaus Reagano administracijos direktorium 1965-1975 metais, šįmet tapo prezidento Reagano vienu iš asistentų. Tačiau firmai nepasisekė su Earl L. Butz atstovavimu, nes šis respublikonas, buvęs ūkio ministru, vis dėlto buvo nuteistas eiti kalėjimui dėl federalinių mokesčių suklastojimo. Ir visa tai įvyko šiais metais birželio 19 d. Fort Wayne, Indianoj, nors Reagan yra JAV prezidentas ir Reagan bei Butz naudojo tos pačios reklaminės firmos patarnavimus. Žodžiu, reklama nepakeičia reikalo iš esmės.

Idomu, kad Peter Hannaford, Inc. (mat, Deaver dabar dirba pas Reaganą) užsipašė \$200,000

metų už Los Angeles pabaltiečių atstovavimą Washington. Tai yra gana aukšta kaina ir būtų nemažas įnašas į firmos visą apyvartą. Ypač, kai reklaminių firmų politinė veikla, pagal jų pačių profesionališkų standartus, tegali būti rinkiminė ir patariamoji valdžiai valdžioms. Los Angeles pabaltiečiai, kol kas nieko nerenka valdžion. Tačiau, Peter Hannaford tegali patarti JAV valdžiai kas reikia daryti dėl Baltijos tautų arba Los Angeles pabaltiečiams ka ie turi daryti, be pinigų mokėjimo. JAV valdžia puikiai žino Baltijos tautų norą būti laisvomis. Gal būtų, tik tam tikra nesamoninga Los Angeles pabaltiečių grupė reikalinga patari-

me, ką ji turėtų daryti savo kraštams atvaduoti. Ironiška yra tai, kad tai grupei nemokėjo patarti net politiškai pasišovusi Lietuvių Bendruomenė, kuri irgi nuėjo pas sveimtauti reklaminių sužinoti, ką ir ji turėtų daryti. Kadangi reklaminių kompanijų profesionališkai standartai reikalauja supažindinti klientus su tikra informacija, tai Peter Hannaford turėtų paaiškinti žioplams Los Angeles pabaltiečiams, kad yra VLKas ir AL-Tas, kurie nuolatiniai rūpinosi ir rūpinasi Lietuvos laisvės byla. Jei los angeliečiai būtų tiesiogiai kreipęsi į VLKą ir ALTą, būtų sutaupe ne vien tik laiką, bet ir savo pinigus. Pe'er Hannaford, ar jis gaus pinigų ar ne, nepakeis padėties Baltijos tautų laisvės kovoje.

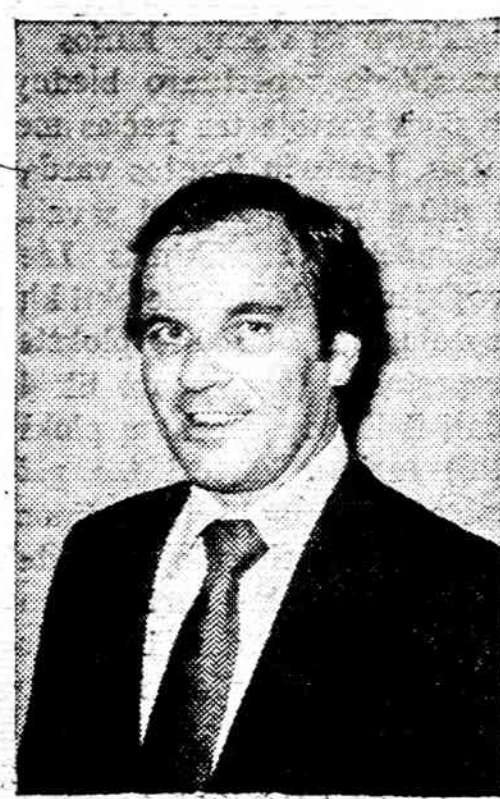
Juozas Nendriūnas

Neleidžia naujienoms ponams sauvaiiauti

CHICAGO, Ill. — Richard M. Daley, Cook apskrities valstybės gynėjas, uždraudė naujienoms direktoriams uždaryti Chicago miesto gyventojams savo posėdžių duris.

CTA direktorių vadovybė nutarė uždaryti savo posėdžių duris, kai bus svarstomas CTA autobusų linijų apkarpymas. Prokuroras mano, kad direktorių posėdis turėtų būti prie atdarų durų, kai bus svarstomas toks svarbus klausimas.

Illinois valstijoje veikia įstatymas, kuris reikalauja tokiems posėdžiams atdarų durų, kad-tų

Richard M. Daley

aplinkinių gyventojai galėtų žinoti, ką direktoriai svarsto ir turėtų progos savo nuomonę pasakyti. Jie nori gauti iš gyventojų pasakos, o vėliau nutartų gyventojams nenaudingus susisiekimo apkarpymus.

Taupymo sumetimais jau nutarta sumažinti autobusų linijas nuo rugšėjo 13 dienos. Tas nutarimas padarytas prie uždarytų durų. Jis uždėjo \$500 baudą kiekvienam direktoriui už posėdį prie uždarytų durų. Jis prašo teisumą pranešti CTA direktoriams, kad atleityje visi nutarimai būtų prie atdarų durų. Tai viešas dalykas.

— V. Sevrukas iš New Yorko per Chicago išvyko į Fabor Farm, kur dalyvaus kaip atstovas Santaros šviesos metinėje konferencijoje

— Izraelio šnipai patyrė, kad Jordanas gaus Sovietų tankų, o Libija gaus lėktuvų. Abi valstybės pasirašė draugumo sutartis su Sov. Sąjunga.

X. Y.

LIETUVOS SOVIETIZACIJA 1940-1941 m.

(Tęsinys)

Rinkiminis procesas tapo griežtai suskirstytas dviem stadijomis:

- a) rinkiminė iniciatyva — kandidatų siūlymas, ir
- b) pats balsavimas pasiūlytiems kandidatais išrinkti.

Pats rinkiminis balsavimas — demokratiškiausias, bet jokių rezervų visuotinis, lygus, tiesiogiai slaptas. Tačiau balsuojama tiksliai už pasiūlytus kandidatus. Užtat kandidatų siūlymas monopolizuojamas "visuomeninių", darbo žmonių organizacijų ir draugijų, komunist. partijų organizacijų, profesinių sąjungų, kooperatyvų, jaunimo organizacijų ir kultūrinių draugijų naudai (Sąjungos konstitucijos 141 str.; tas pat Lietuvos TSR konstitucijos 113 str.). Tiksliai šios organizacijos gali siūlyti kandidatus ir tiksliai už jų pasiūlytuosius piliečiai-rinkikai gali balsuoti.

Iš pirmojo žvilgsnio gali atrodyti, kad čia nėra nieko ypatingo ir kad tai kompartijai jokios rinkiminės prerogatyvos nesudaro: "komunistinės partijos organizacijos" čia paminėtos tarp daugelio įvairių kitų, kurios gali nebūti partinės. Tačiau šio nuostato reikšmė aiškėja tos pačios konstitucijos 126 str. šviesoje (tas pats Lietuvos TSR

konstitucijos 98 str.). Štai kaip šis 126 str. sutvarko teisinius piliečių visuomeninio organizavimosi galimumus. Bet kurios visuomeninės organizacijos gali būti Sovietų piliečių laisvai steigiamos tiksliai tiek, kiek jos "atitinka" darbo žmonių interesus ir ugdo liaudies masių organizacinę savi-veiklą ("samodiejtelmost") ir politinį aktingumą; vadinasi, sąjungų ir draugijų steigimo laisvė (šis nuostatas konstitucijoje yra "pagrindinių piliečių teisių" skyriuje) Sovietuose veikia šio rezervu ribose; jokios organizacijos, kurios šiam rezervui prieštarautų, negali būti steigiamos ir jos teisinės egzistencijos bei veiklos neturi. Koks gi yra kriterijus, kuris sprendžia apie tai, ar steigiamoji organizacija atitinka darbo žmonių interesus ir skatina masių politinį aktingumą, ir koks čia turima galvoje aktingumas, argi ir antikomunistinis, kad "kontrarevoliucinis". Jei šis konstitucijos straipsnis ir neduotų į šį klausimą tiesioginio atsakymo, tai aiškus atsakymas vis dėlto tektų iš visos bendrosios sovietiška komunistinės koncepcijos: vienintelis teisėtas politinis aktingumas yra tas, kuris yra nukreiptas į proletarinę (komunistinę) revoliucijos tikslus, šiuos gi tikslus, kuriems yra tarnybiškai subordinuota pati Sovietų valstybė, nustato, ir jų siekimo liniją nustato tiksliai komunistų partija, tikra ir vienintelė proletarinės-komunistinės revoliucijos saugotoja ir vykdytoja. Taip pat tiksliai komunistų doktrina ir partija pajėgianti tiksliai konstatuoti darbo

žmonių interesus, kurie ne visuomet sutampa su įvairių darbo žmonių grupių pažiūromis ir valia. Tad tiksliai viena kompartija galinti autoritetin-gai spresti, kas atitinka arba neatitinka šių interesų.

Tačiau ir pats 126 str. tekstas duoda užtenkamai aiškų ir šios klausimus atsakymą. Organizacijos, kurios šio rezervu ribose gali būti steigiamos, yra įvairios; konstitucija jų tarpe cituoja "visuomenines organizacijas, profesines sąjungas, kooperatyvinius sambūrius, jaunimo organizacijas, kultūros, technikos ir mokslo draugijas..." Jos visos gali būti laisvai steigiamos, jeigu tiksliai jos atitinka darbo žmonių interesus ir skatina ar ugdo liaudies masių aktingumą. Tačiau išvardinusi visas šias organizacijų kategorijas, konstitucija pridėda dar vieną — tikrąją visuomeninio organizavimosi karaliene; tai yra žinoma "Visos Sąjungos komunistų (bolševikų) partija; ja konstitucija išskiria iš visų kitų visuomeninių organizacijų šiais žodžiais: "...o aktyviausieji ir sąmoningiausieji darbininkų klasės ir kitų darbo žmonių sluoksnių piliečiai jungiasi į Visos Sąjungos komunistų (bolševikų) partiją..." Reikia — čia anasis bendras rezervas (atitinka darbo žmonių interesus ir ugdo liaudies masių politinį aktingumą) yra pasireiškęs tobuliausia forma ir tobuliausiu turiniu. Aišku, kad šita organizacija (kompartija) turi būti visų visuomeninių organizacijų ir net pačios sovietinės valstybės

skiriama komunistinės revoliucijos tarnybai ir racionalizuotos šia kryptimi masės mokytoja ir vadovė. Ir iš tikrųjų, po anų žodžių apie aktingiausių ir sąmoningiausių piliečių jungiamis į komunistų partiją priduriama: "...kuri yra prieš-akinis darbo žmonių būrys jų kovoje dėl komunistinės santvarkos sustiprinimo bei išplitimo ir vadovaujas visų darbo žmonių organizacijų, tiek visuomeninių, tiek valstybinių, branduolys". Priešakinis būrys komunistinei santvarkai stiprinti ir plėsti (revoliucijos ir sovietinės valstybės funkcijos avangardas), bet kuriai visuomenės ir valstybės organizacijai vadovaujas jos branduolys. Kompartijos vadovaujas vaidmuo, josios socialiskai-politinė ir valdančioji funkcija visuomenėje ir valstybėje, kuri, žinoma, negali būti konkuruojama ir nukonkuruojama, nes tatai būtų priešinga konstitucijoje patentuotajam jos tobulumui, šiuo yra konstitucionalizuota. Toks yra garsusis Stalino konstitucijos 126 str. Šių konstitucionalizuotų tezių šviesoje yra visiškai aišku, kad visos visuomeninės organizacijos tegali būti steigiamos ir tegali veikti tiksliai kompartijos kontroleje. Tai yra konstitucinė kompartijos prerogatyva, kuri ir Sovietų tikrėnybėje yra labai tiksliai laikoma ir saugoma.

(Bus daugiau)

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais iristą knygą apie šventąjį Raštą. Pirmieji atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardu rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji maza", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines directorius
934 S. Main St. Westchester, IL
ATANDOS: 2-3 darbo dienomis
Kas antrą ketvirtadienį 8-9 val.
Tel.: 542-2777 arba 542-2772

TEL. 233-5893

DR. FRANK PLECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBE: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

**INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA**
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS, Tel. 925-8043

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEMlock 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAR KI
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRASTĮ "NAUJENOS"**

MIRĖ ONA RAČIUVIENĖ

Ona Račiuvienė

Šių metų rugpjūčio mėn. 20 d., ketvirtadienį, širdies smūgio išikla, Los Angeles, Kalifornijoje, mirė Ona Račiuvienė, palikdama nuėdusį vyrą Vladą, sūnų Algį ir kitus gimines bei pažįstamus. Jos asmenyje šauliai ne tik puoselėdavo šaulių reikmes. Brojis Vladas Račius yra ilgametis Juozo Daumanto šaulių kuopos narys. Jis ėjo įvairias pareigas valdybose ir dabar yra kuopos sekretorius. Nuo Vlados neatsiliko ir jo žmonelė: įvairiomis progomis talkininkavo kaip galėdama šauliams.

Ona buvo kilusi iš Vilniaus krašto, švenčionių, Melagėnų kaimo. Tos vietovės pažiūrai nepaprastu savo gamtos grožiu. Kai kas ją vadina Lietuvos šveicarija. Švenčionys pasiūmė tik savo gamtą, bet taip pat buvo lietuviškos tvirtovės visam Vilniaus kraštui. Lenkai visai bandė tą kraštą sulenkinti. I lietuviškas parapijas siuntė lenkus kunigus; valdžios atstovai priedarė lenkino lietuviškas pavardes. Vilniaus krašto lietuviai buvo kietas riešulas lenkams. Jiems nepavyko lietuvių nutautinti.

MŪSŲ MIRUSIEJI

PALAIKOTA STASĖ CECEVIČIENĖ

Po sunkios ir ilgios ligos mirė Stasė Cecevičienė, buvusi ilgametė šaulių Sąjungos Moterų vadovė.

Buvo pašarvota 4340 So. California Ave. šermeninėje. Atsišveikindama su velione įvyko rugpjūčio 2 d. 7 val. vak. Vytauto Didžiojo rinktinės vardu kalbėjo Vl. Išganaitis, reikšdamas gilią pagarbą velionei už atliktus darbus ir užuojautą tikrai šeimai. Dar buvo keletas kalbėtojų vietos organizacijų vardu.

Garbės sargybą ėjo ir karstą nešė uniformuoti šauliai.

Rugpjūčio 3 d. koplyčioje malda sukalbėjo Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijos kun. F. Kireilis. Jis atnašavo gedulingas Mišias ir pasakė pamokslą. Dalyvavo šaulių S-gos

lipti. Švenčionys buvo energijos šaltinis, kuris davė šviesą visam Vilniaus kraštui. Tai, kas vyko tada Vilniaus krašte, šiandien vyksta Suvalkų Trikampyje. Stasė yra tik tai, kad šandien kai kurie "ekskursantai", nuvažiavę, ne tik kad nepadeda ten vietos lietuviams, bet dar atsiprašinėja Suvalkų Trikampio vyskupo dėl tų nemalonumų, kuriuos sukelia vietos lietuviai, prašydami, kad jiems leistų melstis lietuviškai. Tai yra daugiau negu nesąmonė.

...ais, tada dar Onutė Grikinaite, persikėlė gyventi į Nepriklausomą Lietuvą.

1939 metais balandžio mėn. 10 d. Marijampolėje iškėjo už Vlados Račiaus. Tai yra, maždaug, prieš 42 metus. Užaugino ir išmoksino sūnų Algį.

1939-1940 m. Vladas Račius tarnybiniui buvo perkeltas į Vilniaus kraštą — švenčionėlius. Vėliau, abiejų okupacijų ir karo audrų blaškomi, 1951 metais atsidūrė Los Angeles, Kalifornijoje, kur ir dabar gyvena iki pat savo mirties.

Juozo Daumanto šaulių kuopa, norėdama įamžinti Onos Račiuvienės vardą, vietoje gėlių iršo ją nare į Tautos Fondą. Tas mažas grūdas užaugs į didelį medį, neš vaisius, neš procentus, o tie procentai dar neš procentus, ir niekas negalės tu pinigų pasisavinti — nacionalizuoti.

J. V. R.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS

4354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

8319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1133 - 1134

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1212

11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIU KOPLYCIŲ LAIDOJIMO ŠERMINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

WATCH Your self

• TO TRUST IN YOUR FELLOW MAN IS A NOBLE VIRTUE... EXCEPT WHEN HE'S DRIVING. NEVER TAKE ANOTHER DRIVER'S ACTIONS FOR GRANTED. SOONER OR LATER HE MAY DO THE UNEXPECTED!

THE ODDS ARE AGAINST THE IRATE DRIVER WHO TRIES TO GET EVEN ON THE HIGHWAY.

• HOW DO SEAT BELTS HELP TO PROTECT YOU IN AN AUTO ACCIDENT? • ACCORDING TO THE INSTITUTE FOR SAFER LIVING, AMERICAN MUTUAL LIABILITY INSURANCE COMPANY, THEY TEND TO RESTRAIN THE BODY FROM BLOWS AGAINST PARTS OF THE CAR, LESSEN THE DANGER OF BEING THROWN OUT OF THE CAR, AND INCREASE SURVIVAL CHANCES.

DETROITO NAUJIENOS

SVYTURIO JCRU SAULIŲ KUOPOS IŠKIRTINA IŠVYKA

Išvyka įvyko rugsėjo mėn. 30 d. saulų stovykloje "Pilenai" net iš dviejų dalių. Pirmoji dalis — pasivaikėjimas, o antroji — vakarėlis prie žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo vėliavų nuleidimo su visomis ceremonijomis.

Išvyką atsilankė gražūs virš šimto dalyvių būrys. Po šitų užkandžių ir pokalbių su draugais bei pažįstamais, artinantis pavakariui, apie 5 val. būrelis uniformuotų saulų ir svečių išsikėlė prie žuvusiųs neseniai atidengto ir pašventinto paminklo. Mecenatai — Nėlė ir Klementas Urbaičiai. Moterų saulų vadovė Angelė Bukšienė ir dvi jaunos mergaitės — Julija Žebraitytė ir Vilija Teliečienė, apsirengusios tautiniais rūbais, padėjo gyvų gėlių vainiką. Trumpą žodį tarė Balys Gražulis (iš Flinto), kaip šis paminklas šioje stovykloje atsirado. Šiam momentui pritaikintą eleraišį padeklamavo Adelė Žiedienė. Vėliavos nuleidžiant, buvo giedamas Lietuvos Himnas.

Prie paminklo apeigoms vadovavo kuop. pirm. Bronius Valiukėnas. Toks vėliavų pakėlimas ir nuleidimas tam tikromis progomis gali tapti net tradicija. Būtų gera, kad tos progos būtų parinktos kapų puošimo. Tautos šventės arba Vasario 16-sios švenčių progomis.

Linksmoji dalis

Vakarės ir linksmoji dalis įvyko po atviru dangumi prie stalo. Skambėjo liaudies dainos bei šiuolaikų muzika. Kas norėjo galėto ir pošokti.

Šioje išvykoje matėsi daug jaunimo. Netiesa, jei sakoma, kad pargimiuose nesimato jaunimo. Šioje dalyje buvo ir kitokių pajūrinimų bei laimės traukimas. Buvo ir laimingų, kurie atėjo į namus patenkinti. Atsitaro ir aukotojų stovyklai pagerinti štai jie: O. L. Selenai, E. V. Čižauskai, E. S. Lungiai, Z. P. Jociū, S. A. Grigaičiai, V. Kavaliauskas, A. Armalis, V. Slušnys, O. M. Abariai, M. J. Kinčai, A. Gumbrys, A. Vaitiekis ir P. Leknickienė.

Virtuvės darbai rūpinosi šios moterys: moterų vadovė A. Bukšienė, G. Valiukėnienė, S. Paulikienė, P. Žilvienė, D. Žebraitienė, V. Šiurkienė ir keliai kiti.

Vyrai taip pat neatsiliko. V. Rinkevičius, L. Selenis, N. Žiedas, A. Šiurkus, J. Kinčius, P. Želvyss ir kiti, kur reikėjo, visur pribuvo.

Išvyką pasisekė visais atžvilgiais. Visi patenkinti grįžome į namus.

Švyturiečių sekanti išvyka už planuota rugsėjo mėn. 27 d. taip pat savoje stovykloje "Pilenai".

Ant. Sukauskas

aukojusioms meistrai bei sunešusioms loterių fantus. Nuolanki padėka valgių ir patarnavimų šeimininkams: E. Budrienei, J. Čiurinskenei, T. Degutienei, O. Jasieniui, E. Jasaitienei, A. Kalūnienei, S. Ksiakiewicz ir M. Stankienei, kurios buvo labai vertos pagyrimo.

Visiems gegužinės dalyviams ir skambiam P. Rukio orkestrui, kuris taip sąžiningai visą laiką grojo, mano didelis ačiū.

K. Čiurinskis

TRUMPAI

— Marytė Lukoševičienė iš Marquette Parko, žinomo veikėjo Stasio našlė, vykdydama savo šeimos ilgametės tradicijas — remti lietuvišką spaudą, pradedama prenumeratą, atsiuntė per mūsų bičiulį Aleksą Zaką 15 dol. auką. Nuširdžiai dėkui.

— Dėkui V. Reklui iš Oak Lawn, Ill., už ankstyvą prenumeratos pratesimą, sveikinimus ir geras linkėjimus, taip pat už \$20 auką.

— J. Vilimas iš Marquette Parko kartu su metine prenumerata atsiuntė 5 dol. auką. Dėkui.

— Adolfas Čampė, Waterbury, Conn., žinomas visuomenės veikėjas, ankstyvai pratesdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$10 auką. Dėkui.

— Dėkui Z. Paliūčiui iš Marquette Parko už geras linkėjimus, kuriuos atlydėjo prenumerata ir \$10 auka.

— Montrealio Gintaro ansamblio netaisėtai vasaros metu kruopščiai ruošėsi visai eilei naujų koncertų. Čikagoje ansamblis koncertuos rugsėjo 26 dieną. Rugsėjo 25 d. vakare Jaunimo centro kavinėje įvyks ansamblio naujai įrengtos muzikinės plokštelės sušildymas. Plokštelės viršus papuoštas Kristinos Makauskienės projektu. Sutiktuves praves Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė.

— Chicago Lietuvos Žuvaujų — Medžiotojų klubas rugsėjo mėn. 13 d. sekmadienį, rengia gegužinę saulų Namuose, 2417 W. 43rd St., Chicago. Veiks virtuvė, baras, šokiama gro Eivaldo orkestras. Pražia 12 val. diena. Įėjimo auka 1 dol.

Kviečia Klubo Valdyba

DEMESIO!!

Amerikos Liet. B-nės (R) Vakarų Apygarda ruošia labai šaunią gegužinę-pikniką rugsėjo 13 d., sekmadienį, Vyčių salėje, esančioje 2455 W. 47-toje gatvėje (Campbell ir 47-tos gatvės sankryžoje). Pradžią 1 val. kviečiame visus gausiai atsilankyti. Veiks baras, laimės sulimys ir įvairių skanių užkandžių bufetas. Na, žinoma, svečius linksmins geriausia Čikagoje orkestrantų grupė.

R JAV LB Vakarų Apygardos V-ba

R LB Marquette Pk. apylinkės veikla

A) Tautos šventės minėjimą, šiemet apylinkė rengia rugsėjo mėn. 13 dieną. Tą dieną, 10 val. ry. o. prie parapijos bažnyčios bus pakeltos vėliavos. Ta progą, prie tautinės vėliavos, lietuonistas Ignas Serapinas pasakys tai dienai pritaikytą žodį. Po to, su vėliavomis, ponios tautiniais rūbais, dalyvausime iškilmingose mišiose.

Visi lietuviai prašomi dalyvauti vėliavos pakeliant ir mišiose.

Vėliau su vėliavomis dalyvausime parapijos rengiamoje šiluvos atleidų eisenoje.

B) Rugsėjo 13 dieną, Vyčių salėje, įvyks apygardos gegužinė. Mūsų apylinkė turi paruošti ir praveisti loteriją. Nariai prašomi fantus laimės šuliniui įteikti valdybos nariams arba pasikambinti telefonu 925-1089 arba 434-3713.

C) Rugsėjo 19 dieną, šeštadienį, iš Chicago ruošiamas į Rockfordą ekskursija. Vykstame į R. LB. Rockfordo apylinkės gegužinę.

Išvažiuojame 9 val. ryto nuo Washtenaw ir Lithuanian Plaza Court. Iš Brighton Parko 9.15 val. nuo California ir 47-tos ir iš Cisero, 9.30 nuo 50 th av. ir 16-tos gatvės. Kelionė \$5.00. Registruoti pas valdybos narius arba tel. 925-1089 arba 434-3713. Aplankykime Rockfordą.

Valdyba.

Rūpinasi lietuviškomis šv. Kryžiaus mišiomis

CHICAGO, Ill. — Šv. Kryžiaus parap. lietuvių komiteto išrinktųjų narių pirmasis posėdis įvyko J. Ankauskos kėpyklos patalpose rugp. 30 d. tuoj po pamaldų. Dalyvavo visi nariai, išskyrus dr. V. Taurą, kuris buvo išpareigojęs kitur. Atliktu darbu apžvalgą padarė Pr. Šulais prašydams pirmiausia pasiskirstyti pareigoms, kad darbas būtų našesnis. Vienbalsiai nubalsuoti: Pr. Šulais — pirmininku vicepirmininkais — Dr. V. Tauras, J. Ankauskas, J. Mačiulis, iš Pileikienės, sekr. J. Litvinas, reikalų vedėjas C. Kinčinas, spaudai — informacijai — M. Šulaitienė ir O. Kunsmanianė. Nutarta paremti lietuvių spaudą ir radijo vėliavų laurie skelbie ir rengti lietuvių lankytį gražiausią šv. Kryžiaus katedrą pastatytą centui atveitin lietuvių darbų ir prakaitu. Posėdyje dalyvavo Liet. Katalikų Federacijos vicepir. adv. S. Kuorvas. Jis padarė pranešimą, pabrėždamas, kad veikdami per šią Federaciją, atlikime reikšmingesnius darbus ir išlaikysime lietuviškas pamaldas šioje bažnyčioje.

Po posėdžio J. Ankauskas pavaizdavo savo gaminiais — pyragaičiais ir skania kavute. Už tai jam padėkojo. Išdinkinė susirinko iš posėdžio dalyvių aukų lietuvių spaudai ir radijo vėliavoms palaikyti iš viso \$78 dol. O. Kunsmanianė

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

— Pirmadienį Anglijoje, Manchester mieste, sudegė chemikalų fabrikas ir sandėliai. Žuvo vienas darbininkas. Dėl sprogių apie 1,000 asmenų buvo evakuota.

REAL ESTATE

Normal, Zeme — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-ijos ir Campbell, 2 butų medinis, didelis kiemas. Tik \$38,500.

Marquette Parko apylinkėje liuksusinis 12 butų. Parduotas.

Arti 69-tos ir Rockwell mūrinis, 2 butų. Parduotas.

Brighton Parke mūrinis — 3 butai ir krautuvė. Parduotas.

Dar turime pirkėjų ir gerų namų investavimui.

Skambinti tel. 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

Notary Public

Insurance, Income Tax

Pirkite senoviskai

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.

(Lithuanian Plaza Ct.)

737-7200 arba 737-8334

Prašom palikti savo telefono numerį automatiniam aparate.

MISCELLANEOUS Įvairūs Calykel

BUDGET

SEWER AND

PLUMBING

ANY RODDING AND DRAINING — \$30.

If not open — no charge.

CALL 656-8387

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements. 523-1962

FOR SALE — dining room set, living room set, air conditioner 10,000 BTU, colored TV console 25". Call 227-4839.

KILLS FLEAS, TICKS! Sergeant's Flea & Tick Collar

ELEKTROS IRENGIMAI PATAISYMAI Turtu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

Dengiamo ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA 6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 89th Street Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458 Taip pat daromi vertimai, giminių išskaitimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapolski, Agent 3205 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642. 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS 2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO YOUR INCOME
INSURANCE
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

For constipation you'll call it "The Overnight Wonder"

Ever feel uncomfortable with your laxative? Then it's time you tried the gentle medicine they call "The Overnight Wonder"

It's today's Ex-Lax and it relieves the discomforts of constipation by helping restore the body's own natural rhythm. Try it tonight. You'll like the way you feel in the morning!

Chocolated or pills. Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Take only as directed

EX-LAX PILLS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių patarnaujančią organizaciją, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėto daugiau kaip AŠTUNIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik saviklausos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą lemia tik \$3.00 metams.

SLA — knopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus jie jums mielai pagelbės ir SLA išrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
287 W. 38th St.
Tel. (212) 642-2118